

Afgezien van het gekozen tijdsframe voor de internetconsultatie, de vakantieperiode, stellen we het in principe uiteraard op prijs om onze mening te kunnen geven. Na een snelle en te korte inventarisatieronde luidt onze conclusie dat de keuzedelen voor het Graafschap College een welkome aanvulling vormen voor het beroepsonderwijs.

Hieronder zijn de antwoorden geformuleerd op de door u gestelde vragen. Graag lichten we een en ander mondeling toe.

Vraag 1 van 8

Wat vindt u van invoering van keuzedelen in de beroepsopleiding?

Het Graafschap College verwelkomt de keuzedelen. Het stelt studenten, het college en de omgeving in staat om nog meer gebruik te maken van de aanwezige krachten en talenten om te kunnen excelleren.

Het is één van de instrumenten die ons in staat stellen beter aan te sluiten bij snelle technologische, economische, en maatschappelijke ontwikkelingen, en beter aan te sluiten bij en te anticiperen op de specifieke wensen van de (soms regionale) snel veranderende arbeidsmarkt.

Het stelt het college in staat zich beter te richten. Maar het is vooral ook een instrument om de school, de regio en bedrijven en instellingen te helpen, in co-creatie zich te positioneren en positief te onderscheiden.

Het stelt studenten in staat te excelleren, zich te verbreden en/of te verdiepen in een zelf gekozen richting, hoewel de inperking van de keuzemogelijkheden en de irrelevantie van het resultaat de motivatie van de student van vooral ook de lagere niveau student tot een lastige opgave maakt.

Vraag 2 van 8

Wat zijn voor u de voordelen bij de invoering van keuzedelen?

- Flexibiliteit in het aanbod
- Aansluiting bij specifieke wensen uit de regio
- Inzet op en ontwikkeling van specifieke expertise van de instelling
- Mogelijkheid tot profilering van de opleiding
- Stimulans tot samenwerking en co creatie in de regio en kansen voor uitwisseling en hergebruik van kennis van studenten en docenten in interdisciplinaire keuzedelen.
- Mogelijkheid om te excelleren/verdiepen/verbreden voor studenten: ruimte voor talent.

Vraag 3 van 8

Wat zijn voor u de risico's bij de invoering van de keuzedelen

Als voornaamste risico's zien we in het huidige voorstel vooral de gevolgen voor onderwijslogistiek en de complexe administratief-organisatorische inrichting en inbedding. De koppeling van de keuzedelen aan kwalificaties maakt dit risico eerder groter dan kleiner. De administratieve lasten en de crebo-problematiek worden daardoor onnodig groot.

Er is alom begrip voor de roep om, misschien zelfs wel de noodzaak tot, maatregelen om het risico van wildgroei in te dammen, maar de koppeling van de keuzedelen aan een

kwalificatie(dossier) begrenst de ontstane ruimte al snel te veel en zal de mogelijkheden voor de ook door de minister graag gewilde doelmatige opleidingen en cross-overs onnodig inperken. De koppeling van de keuzedelen aan kwalificaties belemmert het ontstaan van slimme dwarsverbanden en cross-overs waar de markt om vraagt. Het is onmogelijk om op voorhand alle cross verbanden te voorzien. Bijvoorbeeld de commerciële medewerker in de detailhandel of de AOC student kan niet kiezen voor het keuzedeel wijn, de sportinstructeur niet voor keuzedelen verbonden aan toerisme, basisadministratie of evenementenorganisatie. Dit komt de samenwerking tussen sectoren en opleidingen niet ten goede. Het is bovendien een gemiste kans op doelmatige keuzedelen; de vijver van studenten is immers groter als deze niet exclusief gekoppeld is aan het dossier. Een te gering aantal studenten om een keuzedeel kostendekkend te kunnen aanbieden leidt tot minimalistische invullingen en gebrek aan kwaliteit of een te beperkt aanbod; er is geen echte keuze.

Een te gering aanbod leidt verder tot een gebrek aan motivatie van studenten. Verplicht een keuzedeel volgen dat je niet interesseert of voor je gevoel er niet toe doet, of te zwaar is komt de motivatie niet ten goede.

Laat de koppeling los of maak in ieder geval de criteria voor koppelingen zeer ruim en creëer een aparte lange lijst met generieke keuzedelen.

Een vaste omvang van 240 studiebelastingsuren voor het keuzedeel per jaar is geen verkeerde keuze, maar wat ons betreft mag deze totale omvang ook bestaan uit meerdere delen(waarom bestaan er geen kleinere keuzedelen; bijvoorbeeld zelfredzaamheid Duits, voor 120 uur). Gebrekkige motivatie heeft zeker negatieve invloed op het imago van het beroepsonderwijs en haar studenten, maar ook op de arbeidsvreugde en werkdruk van docenten.

Vraag 4 van 8

Wat vindt u ervan dat iedere beroepsopleiding een keuzedeelverplichting kent, dus ook de entreeopleiding, de specialistenopleiding en de opleidingen in de beroepsbegeleidende leerweg (bbl)?

De verplichting is vooral voor de BOL relevant, maar een keuzedeel is in alle leerwegen en niveaus gewenst. Mede ook omwille van de gelijke waardering van het diploma in de BOL en de BBL.

Voor de BBL bestaat echter het risico dat op de korte termijn het reguliere beroepsgerichte onderwijsaanbod te veel inboet, onder de te hoge druk. Studenten moeten om het gewenste niveau te halen voor de generieke vakken een inhaalslag maken, er wordt daarom meer tijd aan besteed als voorheen. Als ook een aanzienlijk deel van de tijd voor de keuzedelen binnen de onderwijstijd, de tijd op school, wordt aangeboden, komt de tijd die voor het beroepsgerichte deel beschikbaar is ernstig in de knel. Voor bedrijven zal dit onacceptabel zijn.

Voor de BBL is derhalve een verplichting vooralsnog niet wenselijk. Wel zou een keuzedeel facultatief mogelijk moeten zijn. Het stelt de werknemer in staat om zich verder te ontwikkelen op basis van de voor zijn werkzaamheden en het bedrijf en instelling belangrijke competenties. Sommige werkgevers willen een standaard opleiding zonder enige extra's anderen zien de keuzedelen als mogelijkheid om de opleiding nog beter passend te maken bij de wensen van de instelling of het bedrijf.

De specialistenopleiding is eigenlijk op zich al één groot keuzedeel. Daarvoor is een verplichting niet nodig en niet wenselijk.

Voor entree is er voldoende ruimte voor keuze in de profielen. Nog meer diversiteit is niet nodig.

Vraag 5 van 8

Deelnemers moeten examen doen in de keuzedelen van de opleiding, maar het behalen van de keuzedelen is geen voorwaarde voor het behalen van het diploma. (MvT 2.1 en 6.1).

Wat vindt u hiervan?

We begrijpen de argumentatie om een keuzedeel vooralsnog niet voorwaardelijk te laten zijn voor het behalen van het diploma, maar het moet wel vanaf het begin ten minste een vast onderdeel van de opleiding zijn, dat ook op het diploma wordt vermeld. Het draagt bij aan de waarde van het diploma, net als de minor in het HBO, die overigens wel is opgenomen in de zak/slaagregeling.

Vraag 6 van 8

Behaalde keuzedelen worden op het diploma vermeld. En op de resultatenlijst bij het diploma worden de examenresultaten van zowel behaalde als niet behaalde keuzedelen apart vermeld.

Wat vindt u hiervan?

Vermelding van alle behaalde keuzedelen op het diploma is een goede zaak. Zonder dat heeft een keuzedeel geen waarde. Het stelt studenten in staat om zichzelf te onderscheiden en biedt de toekomstige werkgever extra informatie om de best passende werknemer te selecteren.

Voor de motivatie van studenten om het keuzedeel te volgen, en vooral voor niveau 2 en 3, is het zelfs noodzakelijk het behaalde resultaat altijd op het examen te vermelden op de cijferlijst. Dus ook als dit onvoldoende is! Behaalde keuzedelen zouden vermeld moeten worden op het diploma. Ze vormen immers een aanvulling op de op het diploma vermelde kwalificatie.

Vraag 7 van 8

Ziet u nog andere mogelijkheden (naast het vrijwillige jaar) om de invoering van de nieuwe opleidingen te vergemakkelijken voor alle betrokkenen. (MvT 1.5)

Het is zeer gewenst om op 1 juli 2015 een voorlopige (complete) set met uitgewerkte keuzedelen beschikbaar te stellen. De scholen hebben dan voldoende tijd om deze in het curriculum in te passen. Formele vaststelling kan plaats vinden als wet en regelgeving dit mogelijk maakt. Verder doen wij een vriendelijk maar dringend verzoek omwille van het verloop van de implementatie van een niet geringe verandering, geen wijzigingen in de vrijgegeven keuzedelen aan te brengen tussen 01 07 2015 en 01 08 2016 tenzij dit echt noodzakelijk is en de arbeidsmarkt daar om vraagt.

Vraag 8 van 8

Heeft u nog andere opmerkingen bij het conceptwetsvoorstel?

Geen verdere vertragingen! Het heeft lang genoeg geduurd.